

**YEMEK, KÜLTÜR VE KİMLİK BAĞLAMINDA YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE
YEMEKLERİN KULLANIMI: A1 TEMEL DÜZEY (GAZİ ÜNİVERSİTESİ TÖMER)
VE KORECE TEMEL 1 (KING SEJONG ENSTİTÜSÜ) KİTAPLARI**

**The Use of Food in Foreign Language Teaching in The Context of Food, Culture and Identity: A1
Basic Level (Gazi University TÖMER) And Korean Basic 1 (King Sejong Institute) Books**

Tülin GÜMÜŞ*

Öz

Yemek, biyolojik bir ihtiyaç olmakla birlikte aynı zamanda ruhsal doygunluğu ve toplumsal uyumu sağlayan bir olgudur. Yemek ritüelleri sosyalleşme araçları olarak da kabul edilir. Yemek ritüelleri ile bireyler yakınlaşmakta toplumsal bağları güçlenmekte, kültürü gelecek kuşaklara aktarmaktadır. Bu özelliklerinden hareketle yemeğin birey için korunaklı bir alan olduğunu yemeğin bireysel ve toplumsal birçok yönünün bulunduğunu söylemek mümkündür. İnsanın varlığını sürdürmesinde temel bir ihtiyaç olan yemeğin nerede, ne zaman, kiminle, nasıl giderileceği, neyin yenip yenmeyeceği toplumdan topluma farklılık göstermektedir. Bu durum farklı davranış kalıplarının ortaya çıkmasında dolayısıyla kimlik belirlemede, kültür aktarımında etkili olmuştur. Kültürel kodların gelecek nesillere aktarılmasını sağlayan yemek aynı zamanda cinsiyet, iletişim, diplomasi, turizm gibi pek çok kavramla ilişkilendirilerek incelenmiştir. Bu çalışmada çok yönlü bir kavram olan yemeğin, kültür aktarımında bir araç olduğu kabul edilerek yabancı dil öğretim sürecinde nasıl değerlendirildiği incelenecektir. Yaşayan, canlı bir varlık olan dil, kültür ile etkileşim halindedir. Etkili bir yabancı dil öğretimi sadece dil bilgisini değil aynı zamanda seviyeye uygun olarak kültür aktarımını bağlamı içinde verilmesini de içermektedir. Bu doğrultuda Gazi Üniversitesi TÖMER, A1 Başlangıç Düzeyi ve King Sejong Enstitüsünün Korece 1 kitapları incelenecektir. Korece kitabının tercih edilmesinde Güney Kore'nin sistemli ve planlı bir şekilde geleneksel kültürlerini tüm dünyaya yayma düşüncesi ile yaptığı çalışmalar etkili olmuştur. Güney Kore, siyasi ve ekonomik krizlerinin üstesinden gelmesinde sanayisinin ve teknolojisinin yanında geleneksel kültürünü yayması da katkı sağlamıştır. Bu doğrultuda yemek özelinde kültürel öğeler diplomaside, ekonomik iş birliklerini oluşturma da ve turizmin gelişmesinde gibi birçok alanda araç olarak kullanıldığını söylemek mümkündür. Betimsel araştırma yönteminin kullanıldığı bu çalışmada önce yemek ve ulusal kimlik arasındaki ilişki açıklanacaktır. Yabancılar dil öğretimi ve kültür aktarımı ele alındıktan sonra Gazi Üniversitesi TÖMER, A1 Başlangıç Düzeyi ve King Sejong Enstitüsünün Korece 1 kitaplarının yemeği nasıl ele aldığı incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Yemek, Kimlik, Yabancı Dil Öğretimi, Kültür Aktarımı, Türkçe ve Korece

Abstract

Although food is a biological need, it is also a phenomenon that provides spiritual satisfaction and social harmony. Food rituals are also considered tools of socialization. With meal rituals, individuals become closer, social ties are strengthened, and they pass the culture on to future generations. Based on these features, it is possible to say that food is a protected area for the individual and that food has many individual and social aspects. Where, when, with whom, how and what to eat and what not to eat, which is a basic need for human existence, vary from society to society. This situation has been effective in the emergence of different behavioral patterns, thus in determining identity and transferring culture. Food, which enables the transfer of cultural codes to future generations, has also been examined in relation to many concepts such as gender, communication, diplomacy and tourism. In this study, it will be examined how food, which is a multifaceted concept, is evaluated in the foreign language teaching process, assuming that it is a tool in cultural transfer. Language, which is a living entity, interacts with culture. Effective foreign language teaching includes not only knowledge of the language but also cultural transfer in context, appropriate to the level. In this regard, Gazi University, A1 Beginner Level and King Sejong Institute's Korean 1 books were preferred. South Korea's systematic and planned efforts to spread its traditional culture to the whole world were influential in choosing the Korean book. In addition to its industry and technology, the spread of its traditional culture also contributed to South Korea overcoming its political and economic crises. In this regard, it is possible to say that cultural elements, especially food, are used as tools in many areas such as diplomacy, creating economic cooperation and the development of tourism. In this study, where descriptive research method is used, the relationship between food and national identity will first be explained. After discussing language teaching and cultural transfer to foreigners, how Gazi University, A1 Beginner Level and King Sejong Institute's Korean 1 books discuss food will be examined.

Keywords: Food, Identity, Foreign Language Teaching, Cultural Transfer, Turkish and Korean

Giriş

İnsanlık tarihi kadar eski olan yemek gündelik hayatta önemli bir yer tutmaktadır. Yemek insanlığın varlığını sürdürmesinde biyolojik bir ihtiyaçtır. Bu ihtiyacın nerede, ne zaman ve nasıl giderileceği, neyin yenip yenmeyeceği, topluluğun kültürel özellikleri, dinî inançları, ait olduğu coğrafyanın beşeri özelliği gibi değişkenlere bağlı olarak şekillenmektedir. Bu durum yemeği kültürel bir olgu hâline getirmektedir. Toplumların değer, tutum ve davranışlarının şekillenmesi ile oluşan yemeğin bu yönüyle topluluk kimliği ve kültürüyle doğrudan ilişkili olduğunu söylemek mümkündür. Yemek ayrıca toplumsal cinsiyet, iletişim, diplomasi, turizm, yumuşak güç gibi pek çok kavramla ilişkilendirilerek incelenmiştir.

Bu çalışmanın amacı çok yönlü bir kavram olan yemeğin dil öğretim süreçlerinde nasıl kullanıldığı incelemektir. Yaşayan, canlı bir varlık olarak kabul edilen dil, ait olduğu toplumun maddi ve manevi unsurlarından yani kültüründen beslenerek gelişir, değişir, nesilden nesile aktarılır. Bu doğrultuda dil öğretiminin aynı zamanda kültür aktarımı, tanıtımı olduğunu söylemek mümkündür. Kültürü ve kimliği üreten, besleyen ve aktaran bir iletişim aracı olan yemekler de dil öğretim ve kültür aktarım süreçlerinde kullanılmaktadır. Yemeğin nasıl kullanıldığı King Sejong Enstitüsü ve Gazi Üniversitesi TÖMER temel düzey kitapları üzerinden incelenecektir. Betimsel araştırma yöntemin kullanıldığı bu çalışma öncelikle yemek ve ulusal kimlik bağlamı ele alınacaktır. Dil öğretim süreci ve kültür aktarımı değerlendirildikten sonra Gazi Üniversitesi TÖMER, A1 Başlangıç Düzeyi ve King Sejong Enstitüsünün Korece 1 kitabının yemekleri hangi üniteye nasıl kullandığı incelenecektir.

1. Yemek ve Ulusal Kimlik

Yemek, sadece hayatta kalmak için çeşitli malzemelerin birleştirilmesi ve pişirilmesi yöntemi değil aynı zamanda ait olduğu toplumun kültürü, kimliği ve yaşam tarzıyla doğrudan ilişkilidir.

Yemek, insanoğlunun varoluşunun devamını sağlamakla birlikte toplumsal ve kültürel sembolik anlamlarla yüklüdür. Yemeği kültür kavramından bağımsız ele almak mümkün değildir. Tezcan'a göre (2000) ne yiyeceğimizin temel belirtisi kültürdür. Yiyecekler kültürün bütünleyici parçalarıdır. Küçük yaşta öğrenilir ve öğrenildikten sonra değişmez. Yemek ve kültür arasında kurulacak ilişki, toplumsal dünyanın ve tarihin izdüşümü niteliğindedir. Bu bağlamda mutfak toplumun mikro aynası olarak görülmektedir (Sağır ve Ülgen, 2022: 124). Toplumun mikro aynası olarak kabul edilen yemeğin kültürel kodları taşıdığı, simgesel anlamlara sahip olduğunu söylemek mümkündür.

İnsanlık tarihi kadar eski olan yemek ile ilgili birçok çalışma yapılmıştır. Yapılan arkeolojik araştırmalarda elde edilen kalıntılar insanların 2 milyon yıl önce ilk kez yemek pişirdiklerini göstermektedir. Başlangıçta her ne kadar böcek ve türevleri, meyve, fındık, tahıl, mantar gibi yabani yiyecekler denenmiş olsa da bunlardan bazıları zamanla kaybolmuş, doğal çevre koşulları ve sosyoekonomik hayat tezahürlerinin değişmesiyle birlikte yeni yiyecekler mutfaklarda yerini almıştır. Yemek ve toplum ilişkisi ise 1980'li yıllardan sonra incelenmeye başlanmıştır. Bu gecikmenin birçok nedeni bulunmaktadır. Beardsworth ve Keil'e göre yemek yemenin gündelik hayatın içinde sorgulanmadan gerçekleşmesi ve yemeğin üretim ve dağıtım sürecinin ev içinde, gözlerden uzak bir şekilde sona ermesi bu nedenlerin başında gelmektedir (Beardsworth ve Kelim, 2011). Yemek ile ilgili yapılan ilk çalışma 1983'te *The Sociology of Food and Eating: Essays on the Sociological Significance of Food* başlıklı yazıdır. Türkiye'de ise *Bir Araştırma Alanı Olarak Yeme-İçme Tarihi ve Sosyolojisi*'dir (Karaduman, 2023). Bir olgu olarak yemek sadece kültürleri, coğrafyayı ve tarihi anlamak için araç olmanın yanı sıra kimlikleri belirleyen, oluşturan ve bozan; ulusları, dinleri, toplumları ve insanları birleştiren veya ayıran; sınırları koyan ve mevcut sınırların yeniden üretilmesini sağlayan bir siyasal aygıt olarak düşünölmeye ve çalışılmaya başlanmıştır (Yıldırım, 2019: 193). Yemeğin hazırlanışına, sunumuna, tüketimine yönelik davranışlar toplumdan topluma farklılık göstermektedir. Bu farklılıklar, davranış kalıplarını, dolayısıyla kimliği şekillendirmiştir.

Bireyi yaş, cinsiyet, etnik köken gibi özelliklerle tanımlayan kimlik, bizi ve ötekiyi tanımlar. Kimlik bireysel olduğu kadar da toplumsaldır. Kimlik aracılığıyla benzerlikler ve farklılıklar tanımlanır. Yemek en basit hâliyle yemek tariflerinin, kullanılan tekniklerin ve bazı yemeklere özgü anlatıların önceki nesillerden sonraki nesillere aktarılmasına dayandığı için bellekle ilişkilidir. Özellikle toplulukla özdeşleşen yemeklerde kültürel belleğe vurgunun daha net olduğu görülmektedir (Örnek, 2023: 157). Yemek ve yemeğe bağlı ritüeller, alışkanlıklar, kimlik inşasında önemli bir yer tutmaktadır. Zira yemek bize nerede, ne zaman, neyi, nasıl ve kiminle yiyeceğimizi belirtmektedir. Bazı toplumlar için yasak/haram olan yiyecek diğer toplumlarda tören yemeği olarak tercih edilebilmektedir. Bu doğrultuda yemek, bir toplumu diğerinden ayıran özelliklere sahipken aynı zamanda ait olduğu topluluğun aidiyet duygusunu hissetmesini sağlamaktadır.

Özellikle tören yemekleri bu duyguyu pekiştiren aynı zamanda geçmişi anımsatan araç konumundadır.

Yemek aynı zamanda anlatıları da beraberinde taşır. Aşure, büyük tufanı; üzüm hoşafı ve bir dilim ekmek Çanakkale'yi hatırlatır. Yemeğin etrafında gerçekleştirilen festival, şenlik ve anma törenlerinde bu anlatılar toplulukların belleklerinde tazelenir, kimlikleri sağlamlaşır. Yemek, kimlik duygumuzun merkezinde yer almaktadır. Herhangi bir insan grubunun yeme şekli, kültürü, hiyerarşiyi vb. ortaya koymasına yardımcı olmaktadır. Yemek, hem kendi birliğini hem de farklı yiyenin ötekiliğini ortaya koymaktadır (Fischler, 1988). Bu bağlamda yemeğin kültürel kodları gelecek nesillere aktarılmasını sağlayan bir iletişim aracı olduğunu da söylemek mümkündür.

Şimdiye kadar olan kısımda yemeğin, topraktan sunumuna kadar olan sürecinde kültür ve kimlik ile olan bağı ele alınmıştır. Yemek sahip olduğu niteliklerle aynı zamanda turizm ve diplomasi ile de yakından ilişkilidir.

Yemek genel ifadeyle gastronominin kültür ile olan bağlantısı son yıllarda turizm ve diplomasi için önemli bir alan hâline gelmiştir. Yemeğin özgünlüğünü, ülke veya bölge ile bağımlı ifade eden gastronomi turizmi yöresel yemekleri ve mutfakları deneyimleme arayışı olarak tanımlanmaktadır (Cunha, 2018). Yeni, farklı, otantik lezzetler deneme arayışı mutfak kültürünün tanıtımı ve pazarlanmasında önemli bir motivasyon kaynağı hâline gelmiştir.

Gastrodiplomasi ise 2000'li yıllardan başında ortaya çıkan kamu diplomasisi alanında gerçekleşen değişimlerin yön verdiği bir yapılanmayı yansıtır. İlk kez Paul Rockower tarafından kullanılan bu kavram, kalplere ve zihinlere insanların mideleri aracılığıyla ulaşma yöntemi olarak tanımlanmaktadır (Rockower, 2012). Gastrodiplomasi dünyanın en eski diplomatik araçlarından birisi olarak kabul edilmektedir. İlk kez Asya ülkeleri tarafından başlatılan bu girişim sonrasında diğer ülkeler de farklı ülkelerdeki insanların dikkatini çekebilmek ve ülkelerinin imajını geliştirebilmek için kendi benzersiz yemek kültürlerini kullanma yolları aramaya başlamışlardır (Türker, 2018: 18). Bu noktada başarı elde eden ülkeler genellikle hükümet, bakanlıklar, sivil toplum örgütleri ve özel sektörün iş birliği ile çalışmalar yapmaktadır.

Ülkeler gıdayı ulusal kültürlerini tanıtmak, ulus markalarına ve imajlarına katkıda bulunmak, turistler için çekiciliği arttırmak, başka uluslara ilişki tesis etmek gibi amaçlarla kamu diplomasisi çalışmalarında araç olarak kullanmaya başlarlar ve ortaya çıkan değer zincirinden yararlanmak isterler (Soner, 2022:97). Bu bağlamda gastrodiplomasi; kültürel diplomasi, sözsüz iletişim, ulus markalama ile ilişkilendirilmektedir. Kamu diplomasisinde aktör gıdadır. Gıda kullanılarak, ülkelerin tanıtımı gerçekleştirilir ve ülkeler arasındaki iletişim güçlenir. Böylece ekonomi ve ticaret alanında iş birlikleri elde etmeye zemin hazırlanır. Yemek aynı zamanda imaj ve itibar yönetmede kullanılmaktadır.

Yemeğin öncesi, sırası ve sonrasında yapılanlar kültürel kodları, milli kimliği içermektedir. Milliyetçilik ve kültürel sahiplenme yemeğin hassasiyet yarattığı en önemli konulardan birisidir. İnsanlık yemek savaşlarını tarih, toprak ve köken üzerinden sürdürmüş, hatta “esas” olanı birtakım varsayımlara dayandırmayı çoktan bırakıp, köken araştırması yapmaya başlamıştır. Hatta sahiplenme dürtüsüyle yemek devletlerin savaşı hâline gelmiştir (Karaosmanoğlu, 2020:178). Filistinliler ile İsrail arasındaki “felafel”, Yunanistan ile Türkiye arasında “baklava, cacık, sarma vd.” sadece yemek kavgası değil aynı zamanda kültürel, ekonomik ve milli bir kavgadır. Ülkeler bu kavgada silahları değil yumuşak güç sayılabilecek dil öğretimi gibi kültür aktarımını, tanıtımını sağladığı diplomatik alanları kullanmaktadır. Yemekler özelinde kültürel öğelerin dil öğretim sürecine eklenmesi geniş kitlelere çok daha kolay yoldan ulaşmasını dolayısıyla algı ve imaj değişikliğini sağlamaktadır.

2. Yabancılar Dil Öğretimi ve Kültür Aktarımı

Yabancı dil, belirli bir ülkedeki veya bölgedeki halkın büyük bölümünün ana dili olmayan, okullarda eğitim aracı olarak kullanılmayan ve yönetimde, medyada iletişim işleri ile geniş bir biçimde yer almayan dil (Durmuş, 2023: 16) olarak tanımlanmaktadır. Yabancı dilin öğretim sürecini etkili hâle getirmek için birçok yöntem ve teknik oluşturulmuştur. Bu sürecinin başarılı olması, öğrencilerin hedef dilde amaçlanan yeterliliklere ulaşabilmesi için göz önünde bulundurulması gereken bazı ilkeler belirlenmiştir. Bu ilkeler, Avrupa Dil Portfolyosu tarafından genel hatlarıyla açıklanmıştır.

Avrupa Dil Portfolyosu, resmi olmayan kültürlerarası deneyimlerimizin ve yaşamımız boyunca okulda, mesleki eğitimde işyerinde edindiğimiz dil deneyimlerimizin kayıt ve rapor edildiği bir araçtır. Ayrıca dil ve kültürlerarası öğrenme deneyimleri ile dil yeterliliklerini/becerilerini tanımlamaktadır. Dil Pasaportu, Dil Geçmişi ve Dosya olmak üzere 3 bölümden oluşmaktadır (URL 1). Avrupa Dil Portfolyosu CEFR'a (Diller için Ortak Avrupa Referans Çerçevesi: Öğrenme, Öğretme, Değerlendirme) bağlıdır. CEFR ise

ikinci/yabancı dil eğitiminde hedef, içerik ve yöntemlerin açık bir şekilde tanımlanmak ve ortak bir temel sağlamak amacıyla geliştirilmiştir. Bu doğrultuda altı ortak referans seviyesi (A1, A2, B1, B2, C1 VE C2) belirlenmiş, dil etkinliklerinin de okuma, dinleme, konuşma, yazma olmak üzere dört temel beceri üzerinde şekillenmesi gerektiği ifade edilmiştir (URL 2).

Dil öğretim sürecinde görsel-işitsel materyaller hedef dilde üretimler yapmaya olanak sağlayacak şekilde hazırlanmalıdır. Bu materyaller, hedef dildeki kültürel unsurlardan beslenerek yapıldığında bağlamı da verilmiş olacaktır. Dil, kültürü aracılığıyla öğretilmelidir. Kültürel unsurlar dersin bir parçası hâline getirilmelidir (Tomalin ve Stempleski, 1993). Zira dil ve kültür iç içe geçmiş durumdadır.

Dil, kültürün bir parçası olmakla birlikte aynı zamanda kültürün tanıtılması, gelecek kuşaklara aktarılmasında bir araçtır. Maddi ve manevi unsurların bütünü olan kültür, dile yansımaktadır. Bu doğrultuda dilin kültürün bir parçası olduğu, kültürün dili biçimlendirdiği, kültürün dil olmadan ifade edilemeyeceği, kültüre kendi kimliğini kazandırmanın dil olduğunu söylenebilir (Memiş, 2016: 608). Kültür, dile yansımaktadır. Dolayısıyla yabancı dil öğrenmek aynı zamanda hedef dildeki kültürü öğrenmek demektir.

Aktuna'ya göre yabancı dil öğrenmek, hedef dili ve o dili konuşanları yansıtan yeni bir kültürel bakış açısı edindiği bir kültürlenme hadisesidir (Aktuna, 2005: 58). Dil öğrenmek aynı zamanda hedef dilin yaşayan kültürünü öğrenmek demektir. Dilin kültürel arka planı bilinmeksizin hedef dilin anlaşılması ve işlevsel olarak kullanılması oldukça zordur. Ayrıca yanlış yorumlanmaya da oldukça müsaittir. Bu bağlamda kültür öğretiminin yapılmadığı bir dil, tam manasıyla öğrenilmiş olarak kabul edilmemektedir. Çünkü yabancı dili öğrenen kişi hedef dildeki yapıları, jestleri ve mimikleri hangi ortamda ve nasıl kullanacağını kültür aktarımı yoluyla öğrenebilmektedir (Yaşar, 2023: 220). Ayrıca yabancı dil öğrenenler daha çok dilin dizgesel yapılarına odaklı oldukları için, kültür başlığı altında öğrenciye verilebilecek olan şeyler öğrencinin dili anlamasına yardımcı olacak nitelikte olmalıdır (Ülker, 2007: 16). Tarih, günlük yaşam ve rutinler, alışveriş, gençlik kültürü (moda, müzik vb.), turizm ve seyahat, okul, eğitim, iş hayatı ve işsizlik, coğrafya, aile yaşantısı, sosyal şartlar, yiyecek-içecek, festivaller, gelenek-görenekler, etnik ilişkiler, gibi konular kültür bağlamında verilebilecek konular olarak kabul edilmektedir.

Sonuç olarak etkili bir dil öğretim sürecinin beceri eğitimi ve kültür aktarımıyla iç içe olması gerektiğini söylemek mümkündür. Dil öğretimi sadece kültür aktarımı değildir aynı zamanda ülkeler tarafından yumuşak güç (soft power) olarak kullanılmaktadır.

Yumuşak güç kavramı ilk olarak Joseph Nye (2017) tarafından adlandırılmıştır. Nye'e göre (2017), yumuşak güç diğer insanların tercihlerini şekillendirme yeteneğidir. Teknolojinin gelişmesine paralel olarak medya ve iletişim araçlarının yaygınlaşması ile sert/kaba güç önemini kaybetmiştir. Sert gücün masraflı olması ve istenilen sonucu her zaman vermemesi ise bir diğer etkidir. Yumuşak gücün kullanımında asker sayısı ya da ekonomik yaptırımdan çok o ülkenin kültürü, dili, sanatı, sineması, mimarisi, müziği, tarihi, bilim ve teknoloji altyapısı, diplomatik becerisi, kendini anlatabilme yeteneği vd. etkili olmaktadır (Kallın, 2012). Kültür başlığı içerisinde değerlendirilen "dil" yumuşak güç faaliyetlerinin önemli bir unsuru olmuştur.

Ülkeler küresel anlamda üstünlük sağlamak adına dillerinin küresel ölçekte kullanımının yaygınlaşması için bütçe ayırmakta, stratejiler geliştirmekte ve çeşitli kurumlar kurarak hem akademik hem de kitle iletişim araçlarından yararlanmaktadır (Akalin, 2021: 270). Çok yönlü bu faktörlerin toplamını oluşturan yumuşak güç kavramı eğitim, dil politikalarını ve bu politikaları yöneten kamu kurumlarını da doğrudan ilgilendirmekte olup; "hâkim otorite", "güç" başka bir deyişle devlet kavramının işleyişini açık ve örtük hedeflerini şekillendirmektedir (Erdem, 2020: 258). Dil aracılığıyla ülkeler imajını güçlendirmekte, sınırlar ötesine taşımaktadır. Bu çalışmada dil öğretimin, kültür aktarımından bağımsız olmadığı ve ülkelerin tercih ettiği etkili bir yumuşak güç olduğu savunulmaktadır. Dil öğretim sürecinde yemek, kültürlerarası iş birliği ve etkileşimin gerçekleşmesinde diplomatik bir araç olarak kullanılmaktadır.

3. Yabancı Dil Öğretimde Yemeklerin Kullanımı: King Sejong Enstitüsü ve Gazi Üniversitesi TÖMER Kitapları

Dil öğretim sürecinde yemeklerin nasıl kullanıldığı Türkçe ve Korece üzerinden incelenecektir. Türkçenin karşısında Korece'nin tercih edilmesinde ise Güney Kore'nin geçmişte yaşadığı ekonomik ve siyasi problemleri çözüm sürecinde geleneksel Kore kültürünü verimli bir şekilde kullanması etkili olmuştur. Ülke, sanayi ve teknoloji alanında da büyük başarılar elde etmiş olsa da sistemli bir şekilde kültürünü tanıtmayı ve yaymayı hedefleyen çalışmalar yapmaktadır.

Bu süreç genel hatlarıyla şöyledir: Köklü bir tarihî olan Güney Kore devleti, 1948 yılında bağımsızlığını

ilan etmiştir. Japonya işgali, Kuzey Kore'nin savaş ilan etmesi, darbelerle dolu bir tarihinin olmasının sonucu olarak uzun yıllar sosyo-ekonomik problemlerle karşı karşıya kalmıştır. Güney Kore tarihinin önemli dönüm noktalarından birisi de 1997 yılında yaşanan Güney Doğu Asya Krizi'dir. Asya Krizi Endonezya, Malezya, Filipinler, Singapur ve Tayland'da ortaya çıkmış ve Güney Kore'yi de büyük ölçüde etkilemiştir. Krizi hazırlayan en önemli iki sebep aşırı miktardaki yabancı sermaye ve finansal yapının kırılganlığıdır (Engin, 2007:42). 1997 ekonomik krizi Güney Kore'de siyasal, ekonomik ve sosyal değişimlere sebep olmuştur. Bu değişimlerden en önemlisi siyasal alandadır. Krizinden sonra gelen hükümet, Neoliberalizmi ve küreselleşmeyi devlet politikası hâline getirmiştir. 1960'lı ve 1970'li yıllarda korumacı bir politika izleyen Güney Kore, ithalatı kısıtlayarak yerli sanayiye güçlendirmeye çalışmıştır. 1980'li ve 1990'lı yıllarda ise göreceli olarak serbestleşme dönemi yaşanmıştır (Dong-Woo, 2019:45). Bu serbestleşme döneminde Güney Kore, teknoloji ve sanayi alanı başta olmak üzere birçok alanda ülke ekonomisini olumlu yönde etkileyecek atılımlar gerçekleştirmiştir. Bunlardan birisi de *Kore Dalgası* olarak bilinen Hallyu'dur. Milli geleneklerini içinde barındıran, kendi kültürel köklerinden çıkmış ve 1990'dan beri süregelen bu dalga, Kore dilini ve kültürünü tüm dünyaya yaymaya ve bundan beslemeye çalışmaktadır (Aytekin, 2024:66). Hallyu, ilk olarak dizi ve film endüstrisi olarak ortaya çıkmıştır. Kore dizileri (K-dramalar), Kore müziği (K-pop) ile başlayan bu süreç kozmetik (K-beauty), Kore yemekleri, Kore giyim-kuşam, aksesuarları vd. olarak tüm dünyaya yayılmıştır. Bugün dünyanın birçok ülkesinde Kore restoranları, Kore ürünlerinin bulunduğu marketler açılarak kültürel ürünler pazarlanmaktadır.

Hallyu'nun başarısının arkasında yatan nedenler arasında Kore Kültür şirketlerinin liberalleşmesi, hükümetin kültür şirketleri yerleştirme politikası, yeni medyanın gelişmesi, Asya kültür şirketlerinin değişmesi de yer almaktadır (Aytekin, 2024:74). Güney Kore, teknolojiyi ve medyayı etkili bir şekilde kullanarak zorlu siyasi ve ekonomik süreçlerinin üstesinden gelmiştir. Bu noktada geleneksel Kore kültürü önemli bir gelir kaynağı olarak kullanılmıştır. Kore Dalgasının tüm dünyaya yayılmasını daha sistemli hale getirmek için çeşitli çalışmalar yapılmıştır. 1990'da Kültür Bakanlığı kurulmuş, 1993'te Kültür ve Spor Bakanlığı, 1998'de Kültür ve Turizm bakanlığı, 2007 yılında Asya Kültür Merkezi Tanıtım grubu kurulmuş, 2008'de Kültür, Spor ve Turizm Bakanlığının açılmıştır (URL 3). 1990'dan günümüze kadar olan süreçte çeşitli teknolojik ve kültürel birimler kurularak kültürün tanıtımı, aktarımı daha sistemli hale getirilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmalar aracılığıyla Güney Kore'nin hem ekonomik hem de diplomatik alandaki yumuşak gücü olumlu bir ivme kazanmıştır.

3. 1 Gazi Üniversitesi Yabancılar İçin Türkçe Kitabı ve Yemeklerin Kullanımı

A1 Temel Düzey kitabı, Gazi Üniversitesi Türkçe Öğretim, Araştırma ve Uygulama Merkezi (TÖMER) tarafından yayımlanmıştır. Gazi Üniversitesi TÖMER, yabancılarla Türkçeyi öğretmek amacıyla birçok kaynak kitap hazırlamıştır. A1, A2, B1, B2 ve C1 kitaplarının yanında Akademik Okuma, Akademik Yazma, Yabancılar İçin Türkçe Dilbilgisi (A1, A2, B1, B2, C1) ve Ölçme Değerlendirme gibi kitaplar yer almaktadır. Türkçe öğretim seti, TÖMER öğretim elemanlarınca "Diller İçin Ortak Başvuru Metni"nde belirtilen düzey ve yeterliliklere uygun olarak hazırlanmıştır. Hazırlanan sette anlama, konuşma, yazma, dinleme becerilerini geliştirmeye yönelik etkinlikler tematik bir bütün içerisinde verilmiştir. Ayrıca uygulamada ortaya çıkan gereklilikler dikkate alınarak sürekli güncellendiği belirtilmiştir. İlk basımı 2013 yılında yapılan "Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti" gerek Gazi Üniversitesi TÖMER'de gerekse yurt içi ve yurt dışındaki dil öğretim merkezlerinde ders kitabı olarak okutulmaktadır. (A1 Temel Düzey, Ders Kitabı (ed. Mustafa Kurt vd.) 2022, Gazi Üniversitesi Türkçe Öğretim Araştırma ve Uygulama Merkezi: Ankara,).

A1 Temel Düzey, diğer düzeylerde olduğu gibi ders ve çalışma olarak hazırlanmış ve altı üniteden oluşan bir settir. Ders kitabında her ünite dört okuma metni ve bu okuma metinlerindeki temalardan hareketle konuşma, yazma ve dinleme etkinlikleri bulunmaktadır. Kitap, doğrudan dil bilgisi anlatımını içermemektedir. Dil bilgisi için "Yabancılar İçin Türkçe Dilbilgisi" kitabı bulunmaktadır. Çalışma kitabında ise ders kitabında öğrenilen konuyu pekiştirecek nitelikte etkinlikler bulunmaktadır. Ders ve çalışma kitapları aynı temalar etrafında şekillendiği için aşağıdaki tabloda sadece ders kitabında bulunan ünitelere yer verilmiştir. Bu tabloda okuma metinlerinin başlıklarına ve öğrenmeleri gereken konular yazılmış dil bilgisi yapılarından bahsedilmemiştir.

Tablo 1: Yabancılar İçin Türkçe A1 Temel Düzey Ders ve Çalışma Kitabındaki Konu Başlıkları

	1. Metin	2. Metin	3. Metin	4. Metin
1. Ünite Merhaba	Ben ve Arkadaşlarım * Alfabe ve kendini tanıtmak.	Ben Kimim? *Kendisini, aile üyelerini fiziksel özellikleri ile tanıtmak, meslekler	O Nasıl Biri? *Kişisel ve fiziksel özellikleri tanıtmak	Evim ve Çevrem *Yer-yön tarifi yapmak
2. Ünite Nerede, Ne zaman, Nasıl?	Hayat Nasıl Gidiyor? *Şimdiki zaman, gündelik hayat ve saatler	Tadı Damağımda *Restoranda sipariş etme, hesap ödeme vb. gibi gündelik hayatta kullanılan ifadeleri öğrenme	Öğrenciler Alışverişte *Market alışverişi yapmak ve alışveriş ile ilgili gündelik hayatta kullanılan ifadeleri öğrenme	Ben Çok Hastayım “Vücudun bölümleri, hastalık isimleri ve tedavi yöntemleri
3. Ünite Dikkat!	Otogarda *Ulaşım araçları, seyahat etme, bilet alma	Hastanede *Hastanedeki uyarıların anlamlandırılması	Cadde ve Sokaklar *Bazı trafik işaretlerinin anlamlandırılması	İçinde Ne Var? *Sütlaç yapımı örneğinden hareketle yemek yapımı
4. Ünite Teknik İşlemler	Sevgili Günlük *Çeşitli teknolojik araçlar ve kullanımı	Kumbara Bankası *Bankacılık işlemleri, bankacılık ile ilgili kelimeler	Kahve Molası *İki arkadaşın makinanen kahve alması, kahve türleri	Yeni Tarife *Müşteri temsilcisi aracılığıyla tarife değişikliği yapmak
5. Ünite Nasıl Giderim?	Şaka *Üniversite kampüsü gezme, kayıt yaptıрма	Anıtkabir Ziyareti *Görsellerle Anıtkabir ziyareti	Hakan'ın Yurtta İlk Günü *Hakan ve yurt görevlisi arasında geçen konuşma, yer-yön tarifi	Kapadokya Yolu *Kapadokya'ya yolculuk, yer-yön tarifi
6. Ünite İletişim Kuruyorum	Kutlama Mesajları *Resmi ve özel günlerle ilgili kutlama mesajları	Çok Yaşa! *Çeşitli deyimlerin yer aldığı okuma metni	Mesajının Var *Çeşitli konularla ilgili kısa mesajların yer aldığı görseller	Güzel Bir Günün Sonunda *Evlilik yıldönümü ve doğum gününün kutlaması

A1 Temel Düzey, ders ve çalışma kitabında kültürel unsurlar sıklığı az olsa da çeşitli etkinliklerde verilmiştir. Bu unsurlardan biri olan yemek, görsel ya da isim olarak üniterler içerisinde kullanılmıştır. Aşağıdaki tabloda yemeklerin hangi ünite ve etkinlikte kullanıldığı açıklanmıştır. Tabloda sadece geleneksel Türk mutfağındaki yemeklere değil aynı zamanda dünya mutfağındaki yemeklere de yer verilmiştir. .

Tablo 2: *Yabancılar İçin Türkçe A1 Temel Düzey Türkçe Kitabı ve Yemeklerin Kullanımı*

1. Ünite	• Çeşitli görseller verilerek doğru-yanlış etkinliği yapılmıştır. Bu etkinlikte “Çorba-cı” ve “Lezzetli Gözleme” başlıkları ile çorba ve gözleme görseli verilmiştir. Çalışma saatleri sorulmuştur (A1 Temel Düzey, Ders Kitabı (ed. Mustafa Kurt vd.), (2022) Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi: Ankara, 14). • “Neredesin?” başlığı altında mekan ve görseller verilerek eşleştirme yapılması istenmiştir. Bu kısımda pastaneye yer verilmiştir (A1 Temel Düzey, Ders Kitabı (ed. Mustafa Kurt vd.), (2022) Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi: Ankara, 19). • Fiil+mAk +istiyor yapısı görsellerdeki fiilleri kullanılarak yazılması istenmiştir. Görsellerde kitap okumak, yürümek, kahve içmek ve yemek yemek fiilleri yer almıştır. Türk kahvesi geleneksel fincanın içinde fotoğraflanmıştır. Yemekler için ise ders kitabında (sayfa 58) bulunan görsel kullanılmıştır (A1 Temel Düzey, Çalışma Kitabı (ed. Mustafa Kurt vd.), (2022) Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi: Ankara, 30).
-----------------	---

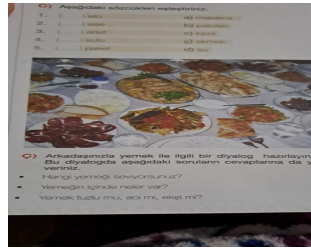
2. Ünite	• “Hayat Nasıl Gidiyor?” okuma metni içerisinde farklı öğünlerde yemek yendiğinden bahsedilmiştir. Fakat hangi yemeklerin yendiğinden bahsedilmemiştir (A1 Temel Düzey, Ders Kitabı (ed. Mustafa Kurt vd.), (2022) Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi: Ankara, 26). • Yazma etkinliğinde görsellerdeki kişilerin ne yaptığı sorulmuştur. Verilen görsellerden birisinde yemek yapan bir kadın vardır. Hangi yemeği yaptığı net olarak görülmemektedir. (A1 Temel Düzey, Ders Kitabı (ed. Mustafa Kurt vd.), (2022) Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi: Ankara, 30). • “Tadı Damağımda” okuma metni sunucu ve Bolulu olduğunu öğrendiğimiz aşçı arasında geçmektedir. Mekân olarak restoran kullanılmıştır. Birçok insan yemek yemektedir. Yemekler illüstrasyon görsel olarak verilmiştir. Masalarda, kurabiye, yaş pasta, patates ve sosis kızartması, meyve, ekmeğin bulunmaktadır. Diğer görsellerin hangi yemekler olduğu anlaşılmamaktadır (A1 Temel Düzey, Ders Kitabı (ed. Mustafa Kurt vd.), (2022) Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi: Ankara, 32). • Bir diğer etkinlikte menü yer almaktadır. Menü, çorbalar, ana yemekler, salatalar, tatlılar ve içecekler olarak ayrılmıştır. Her birinin ücreti verilmiştir. Tarhana, mantı, çoban kavurma, irmik tatlısı vb. gibi geleneksel Türk mutfağından birçok yemek ve tatlı görselleri olmadan verilmiştir (A1 Temel Düzey, Ders Kitabı (ed. Mustafa Kurt vd.), (2022) Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi: Ankara, 33). • Konuşma etkinliği olarak restoranda garson ile müşteri arasında geçen bir diyalog verilmiştir. Öğrencilerin de bu diyalogu okuduktan sonra benzer bir konuşma etkinliği yapması istenmiştir. Burada da mercimek çorbası, İskender kebabı, baklava, künefe gibi geleneksel Türk mutfağından yemekler görselleri olmadan verilmiştir. Aynı sayfada tane, kilo, koli, kase vb. kelimeleri öğretilirken yiyecek görselleri kullanılmıştır (A1 Temel Düzey, Ders Kitabı (ed. Mustafa Kurt vd.), (2022) Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi: Ankara, 34). • -lı, -sız ve -lık ekleri öğretilirken verilen cümlelerden birinde “kıyma__ pide ve bir buçuk kaşar__ pide” örneği verilmiş ve görsel kullanılmamıştır. Yine aynı sayfada kutuda verilen isimleri meyve, sebze ve içecek başlığı altına yazılması istenmiştir. “Türk Kahvesi” verilen içeceklerden birisidir (Ders kitabı sayfa 34). • Bir diğer etkinlikte çikolatalı ıslak kek tarifi kullanılan malzemelerle birlikte verilmiştir. Görsel olarak sadece ıslak kek yer almaktadır (A1 Temel Düzey, Ders Kitabı (ed. Mustafa Kurt vd.), (2022) Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi: Ankara, 37). • “Haydi Yemek Yapalım!” başlığı altında menemen tarifi verilmiştir. Görsel olarak domates, soğan, yumurta, tuz, Ayçiçek yağı, biber verilirken menemenin hazır hâline yer verilmemiştir (A1 Temel Düzey, Ders Kitabı (ed. Mustafa Kurt vd.), (2022) Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi: Ankara, 38). • “Ben Çok Hastayım” okuma metni doktor ve hasta arasında geçmektedir. Doktor hastaya genel olarak meyve ve sebze tüketin diyerek öneride bulunmaktadır (A1 Temel Düzey, Ders Kitabı (ed. Mustafa Kurt vd.), (2022) Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi: Ankara, 40). • “Hayat Nasıl Gidiyor?” başlığı altında görseller verilerek öğrencilerin cümle kurması istenmiştir. Görsellerde “kahvaltı yapmak” ve “yemek yemek” fiilleri için görsel kullanılmıştır. Bu iki görsel her ne kadar net bir şekilde hangi yemeği temsil ettiği anlaşılmasa da geleneksel Türk mutfağında yer almayan yiyecekler yer almaktadır. (A1 Temel Düzey, Çalışma Kitabı (ed. Mustafa Kurt vd.), (2022) Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi: Ankara, 38).
----------	--

3. Ünite	• “İçinde Ne Var?” başlığı altında Anna ve Dilek’in sütlaç yapım aşamaları diyalog olarak verilmiştir. Sütlaç görseli de bulunmaktadır (A1 Temel Düzey, Ders Kitabı (ed. Mustafa Kurt vd.), (2022) Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi: Ankara, 56). • Sıcak çikolata ambalajı görsel olarak kullanılmıştır. Ambalajda verilen bilgiler üzerinden sorular sorulmuştur. Aynı sayfadaki bir diğer etkinlikte de kelimeler verilmiş ve bu kelimeleri meyve, sebze, kahvaltılık, et ürünleri ve abur cubur başlıkları altına sınıflandırılması istenmiştir. Kahvaltılıklar başlığı altında sucuk, kaymak, bal, tereyağı görselleri olmadan kullanılmış (A1 Temel Düzey, Ders Kitabı (ed. Mustafa Kurt vd.), (2022) Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi: Ankara, 57). • Konuşma etkinliği olarak yemek ile ilgili bir diyalog hazırlanması istenmiştir. Yemek görseli olarak masada pastırma, yoğur, salata, lahana sarması, börek, patates, patlıcan ve biber kızartması, zeytin yer almaktadır (A1 Temel Düzey, Ders Kitabı (ed. Mustafa Kurt vd.), (2022) Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi: Ankara, 58). • Anlama kısmında görsel olarak salata, köfte ve patatesten oluşan sulu bir yemek, mercimek çorbası, kebab, baklava ve ayran yer almaktadır. (A1 Temel Düzey, Çalışma Kitabı (ed. Mustafa Kurt vd.), (2022) Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi: Ankara, 43). • Konuşma etkinliğinde soy-, doğra-, tuzla- vb. fiiller patates kızartması tarifi verilerek anlatılmıştır. Patates kızartması yapımının tüm aşamaları görsellerle verilmiştir (A1 Temel Düzey, Ders Kitabı (ed. Mustafa Kurt vd.), (2022) Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi: Ankara, 48). • Anlama etkinliğinde hazır paketten puding yapımı görsellerle aktarılmıştır (A1 Temel Düzey, Ders Kitabı (ed. Mustafa Kurt vd.), (2022) Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi: Ankara, 61).
4. Ünite	• Konuşma etkinliği olarak çeşitli fotoğraflar üzerinden öğrencilerin “Siz öğünlerinizi nerede, kiminle yersiniz? Söyleyiniz?” sorusunu cevaplanması istenmiştir. “Öğle yemeğini arkadaşlarımla yemekhanede yerim.” cümlesinin görselinde yemekhanede iki kadın yemek yemektedir. Görsel olarak hangi yemek olduğu net bir şekilde anlaşılmayan ama sulu yemek olarak nitelendirebileceğimiz bir yemek bulunmaktadır. “Ben her sabah ailemle evde kahvaltı yaparım.” cümlesinin görselinde masa başında bir aile kahvaltı yapmaktadır. Kahvaltıda portakal suyu, meyve, kahvaltılık gevrek yer almaktadır. Bu kısımda fotoğraflardeğildir (A1 Temel Düzey, Ders Kitabı (ed. Mustafa Kurt vd.), (2022) Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi: Ankara, 68). • Yazma etkinliğinde resimlere uygun cümleler yazılması istenmektedir. Bir kadının tek başına kahvaltı yaptığı ve annesiyle yemek yediği görseller bulunmaktadır. Kahvaltı masasında çay, ekmek, yumurta, zeytin, salam ve helva (?) ve ne olduğu tam olarak anlaşılmayan yiyecekler bulunmaktadır. Annesi ile yemek yediği görselde ise ikinci ünite Bolulu aşçı ile sunucunun diyalogunun yer aldığı yemek görselleri kullanılmıştır. Çorba, pilav, patates-sosis kızartması yer almaktadır (A1 Temel Düzey, Ders Kitabı (ed. Mustafa Kurt vd.), (2022) Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi: Ankara, 69). • “Kahve Molası” okuma metninde makineden sütlü, sade, şekerli, şekersiz kahve çeşitleri verilmiştir (A1 Temel Düzey, Ders Kitabı (ed. Mustafa Kurt vd.), (2022) Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi: Ankara, 70).
5. Ünite	-----
6. Ünite	• Konuşma etkinliğinde “ülkenizdeki özel bir günü anlatınız.” sorusu yer almaktadır. Türkiye’deki özel gün olarak Ramazan Bayramı verilmiştir. Bayram’da neler yapıldığı anlatılırken çeşit çeşit böreklerin ve tatlıların hazırlandığından ve ikram edildiğinden görsel kullanılmadan anlatılmıştır (A1 Temel Düzey, Ders Kitabı (ed. Mustafa Kurt vd.), (2022) Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi: Ankara, 102).

Tablo 3: A1 Başlangıç Düzeyi Kitabı Örnek Görseller

Görsel 1: (A1 Temel Düzey, Ders Kitabı (ed. Mustafa Kurt vd.), (2022) Gazi Üniversitesi Türkçe Öğretim Araştırma ve Uygulama Merkezi: Ankara, 32). 32

Görsel 2: (A1 Temel Düzey, Ders Kitabı (ed. Mustafa Kurt vd.), (2022) Gazi Üniversitesi Türkçe Öğretim Araştırma ve Uygulama Merkezi: Ankara, 58).

Görsel 3: (A1 Temel Düzey, Ders Kitabı (ed. Mustafa Kurt vd.), (2022) Gazi Üniversitesi Türkçe Öğretim Araştırma ve Uygulama Merkezi: Ankara, 33).

Yukarıdaki tablolarda görüldüğü gibi A1 Temel Düzey kitabında birçok yerde yemek ya görsel olarak ya da yemek ismi olarak geçmiştir. Görseller ya da yemek isimleri dil bilgisini pekiştirmek ve bazı becerileri geliştirmek amacıyla birden fazla yerde kullanılmıştır. Beşinci ünite bu durumun dışındadır. Bu üniteye yemek ve içecek görsel ya da isim olarak yer almamaktadır. Yemek ve içeceklerin dışında kitapta ekmek, kahvaltılıklar, çeşitli meyve ve sebzeler, verilmiştir.

3.2 King Sejong Enstitüsü Korean Kitabı 1 ve Yemeklerin Kullanımı

Ele aldığımız ikinci kitap ise başlangıç seviyesi için kullanılan Korece 1 kitabıdır. Korece Temel 1 kitabı King Sejong Enstitüsü tarafından hazırlanmıştır. Enstitü, ilk olarak 2007 yılında açılmıştır. 2020 yılı itibarıyla 76 ülkede 213 şubesiyle Korece¹ eğitimi vermektedir. King Sejong Enstitüsü'nün niceliksel büyümesinin yanında, müfredat ve ders kitaplarını geliştirmesi, personellerinin uzmanlıklarını güçlendirmesi ile de niteliksel büyümeyi gerçekleştirmiştir. King Sejong Enstitüsü, Kore dili ve kültürünü daha geniş kitlelere ulaşmasını hedefleyerek 2020 yılında çevrimiçi bir platform oluşturmuştur. King Sejong Enstitüsü, yaptığı çalışmalarda, hazırladığı ders materyallerinde Kore dilini, kültürünü ve Kore'nin ruhunu yansıtmayı hedeflediklerini belirtmektedirler. Ayrıca öğrencilerin ilgisini canlı tutmak, Kore dilini ve kültürünü dünyanın farklı yerlerine yaymak amacıyla kendini güncellemektedir. (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim) 2020, King Sejong Enstitüsü Yayınları: Seoul).

Enstitü tarafından hazırlanan ve çevrim içi platformda sunulan sette okuma, yazma, konuşma, dinleme becerilerini geliştirmeye yönelik birçok çalışma bulunmaktadır. Ayrıca alfabe ve sayıların (Kore ve Çin Kökenli sayılar olarak iki sayı sistemi kullanılmaktadır.) öğretimini kolaylaştırmak için de birçok kaynak bulunmaktadır.

Bu çalışmada Gazi Üniversitesi TÖMER A1 Temel Düzey kitabına eşdeğer olması bakımında Korece Temel 1 kitabı tercih edilmiştir. Korece Temel 1, Uluslararası Standart Kore Eğitim Müfredatına paralel olarak hazırlanmıştır. Temel düzeyde hazırlanan bu kitap, daha sonraki düzeylere ve çalışmalar temel oluşturacak şekilde planlanmıştır. Kitap 20 üniteden oluşmaktadır. Ders ve çalışma kitabı olarak ayrılmamıştır. Ünitelerde çeşitli kelimeler, günlük hayattaki ifadeler kullanarak dil bilgisi öğretimi gerçekleştirilmektedir. Ünitelerde öğrenilen yapıları pekiştirmek amacıyla okuma, dinleme, yazma ve konuşma becerileri kullanılarak çeşitli etkinliklere yer verilmiştir. Her beş üniteden sonra öğrenilen yapıları ölçmek için test soruları bulunmaktadır. Bu kısımda öncelikle Korece Temel 1 kitabındaki üniteler ve bu ünitelerdeki temalara yer verilmiştir.

¹Bu çalışmadaki Korece ifadesi ile Güney Kore'nin kullandığı dile işaret etmektedir.

Tablo 5: King Sejong Academy Korece Temel 1 Kitabı Üniteler

1. Ünite	저는 한국 사람이에요. (Ben Koreliyim.) Kendini tanıtmak
2. Ünite	회사원이 아니에요. (Ben şirket çalışanı değilim.) Aile
3. Ünite	저도 드라마를 좋아합니다. (Ben de dizileri severim.) Günlük yaşam
4. Ünite	여기가 지훈 씨의 학교입니까? (Bu, Jihoon'un okulu mu?) Okul
5. Ünite	날씨가 좋지 않아요. (Hava iyi değil.) Hava durumu ve mevsimler
6. Ünite	친구한테 편지를 써요. (Arkadaşıma mektup yazarım.) Selamlama, hediye ve arkadaşlar
7. Ünite	지금 어디에 있어요? Yer-yön tarifi, konum
8. Ünite	토요일에 친구를 만났어요. (Cumartesi arkadaşım ile buluştum.) Çin kökenli sayılar, tarih ve geçmiş zaman
9. Ünite	저는 수영을 못해요. (Ben yüzemem.) Spor yapmak, -ebilmek
10. Ünite	같이 점심을 먹을까요? (Öğlen birlikte yemek yiyelim mi?). Korece sayılar, söz vermek
11. Ünite	떡볶이는 매워서 잘 못 먹어요. (Tteobokki'yi yiyemiyorum çünkü çok baharatlı.) Yemek
12. Ünite	운동화를 좀 보고 싶어요. (Birkaç spor ayakkabı görmek istiyorum.) Satın alma ve alışveriş yapma
13. Ünite	K-POP dans을 출 수 있어요? (K-pop dansı yapabilir misin?) Hobiler
14. Ünite	고향에 가기 전에 여행을 할 거예요. (Tatile gitmeden önce memlekete gideceğim.) Plan yapmak ve seyahat etmek
15. Ünite	약을 먹은 후에 꼭 쉬세요. (İlaç aldıktan sonra iyice dinlenin.) Sağlıklı yaşam, vücudumuz, hastalıklar
16. Ünite	여기에서 서울역까지 어떻게 가요? (Buradan Seul istasyonuna nasıl gidebilirim?). Soru sorma, cevaplama, yer-yön tarifi
17. Ünite	집들이에 뭘 사 가야 돼요? (Yeni eve taşınma partisi için ne almalıyım?) Taşınma, davet, yeni eve taşınma partisi
18. Ünite	길이 막히니까 공연장까지 지하철로 갑시다. (Trafik sıkışık olduğundan konser salonuna ulaşamıyorum. Metroyla gidelim.) Boş zamanlarda yapılan etkinlikler

19. Ünite	저랑 같이 사러 가요. (Birlikte bir şeyler almaya gidelim.) Önemli olan ya da olmayan bir şeyi belirtme
20. Ünite	어머니는 꽃을 좋아하세요. (Annem çiçekleri sever.) Resmi konuşma dili, seyahat öncesi hazırlıklar

20 üniteden oluşan Korece Temel 1 kitabı, başlangıç düzeyinde bir öğrencinin ihtiyaç duyduğu temalara yer vermiştir. Her ünite farklı bir dilbilgisi yapısı okuma, dinleme, yazma ve konuşma becerileri ile pekiştirilmiştir. Korece Temel 1 kitabında kullanılan geleneksel Kore yemekleri ve diğer yemekler ise aşağıdaki tabloda verilmiştir.

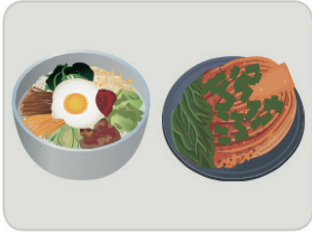
Tablo 6: *King Sejong Academy Korean Kitabı ve Kullanılan Yemekler*

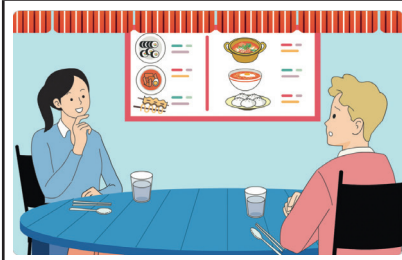
1. Ünite	-----
2. Ünite	-----
3. Ünite	• “Günlük Yaşam” başlığı altında verilen kelimelerden birisi de yemektir. Kimchi ve Bibimbap yemeklerinin (음식), Kore yemeği olduğu belirtilmektedir (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejong Enstitüsü Yayınları: Seoul, 54). • Bir diğer sayfada gündelik yaşamda kullanılan fiillerden biri olan “yemek yemek” verilmiştir. Yemek yemek geleneksel Kore yemeklerinin yer aldığı masa düzende yemek yiyen bir kişi ile görselleştirilmiştir (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejong Enstitüsü Yayınları: Seoul, 55). • Sıfatlar kısmında iyi, güzel anlamına gelen 좋다 kelimesi, “Kore yemekleri güzeldir/iyidir.” cümlesi ile örneklendirilmiştir (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejong Enstitüsü Yayınları: Seoul, 56). • Dilbilgisi anlatımında da yemek yemek fiili görseliyle birlikte kullanılmıştır. Ayrıca aynı sayfada ekmek yiyen bir erkek görseli ile dilbilgisi yapısı pekiştirilmiştir (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejong Enstitüsü Yayınları: Seoul, 59). • Dilbilgisi anlatımında yemek kullanılmaya devam edilmiştir. Bu kısımda Kore yemeğini, Kore şarkısını (K-pop) da çok severim cümlesiyle örneklendirilmiştir (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejong Enstitüsü Yayınları: Seoul, 60). • Ayrıca okuma metni olarak Bibimbap yemeği anlatılmıştır (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejong Enstitüsü Yayınları: Seoul, 64). Devam eden sayfalarda ise Bibimbap yemeğinin içindeki malzemelerin detaylı bir şekilde görselleri verilerek çeşitli etkinlikler yapılmıştır.
4. Ünite	-----
5. Ünite	-----
6. Ünite	-----
7. Ünite	-----
8. Ünite	• Yemek masasında pizza yiyen bir ailenin görseli bulunmaktadır. (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejong Enstitüsü Yayınları: Seoul, 124).
9. Ünite	• Bu ünite geleneksel Kore mutfağından Kimchi görseli kullanılarak “yiyemem” gibi olumsuzluk yapıları örneklendirilmiştir (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejong Enstitüsü Yayınları: Seoul, 157).

10. Ünite	• Bir şeyi yapmayı teklif etmek için kullanılan dilbilgisi yapısını anlatırken “Kore yemeği yiyelim mi?” örneği yemek görseliyle verilmiştir. Tekliflere cevap vermek için kullanılan dilbilgisi yapısına cevap verilirken de aynı görsel kullanılmıştır. Bu görselde diğerinden farklı olarak kaşık ve chopsticks yer almaktadır (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 171). • “ve” bağlacı anlatılırken masada abla ve kardeşin yemek yediği bir görsel bulunmaktadır. Görselde abla chopsticks ile pilav yerken, kardeşi süt içmektedir. Ayrıca masada çeşitli meyveler ve salata da bulunmaktadır(sayfa (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 173). • Ünitadaki dinleme etkinliğinin cevaplarında kullanılan görsellerde hamburger ve sebzelı biftek yer almaktadır (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 177).
11. Ünite	• Bu ünite de çeşitli Kore yemekleri ve çeşitli içecekler yer almaktadır. Ayrıca yemeklerden oluşan menü görseli de bulunmaktadır (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 186). • Acı, ekşi, tuzlu vd. gibi yemeğin tadını anlatan sıfatları kullanırken yemek görselleri bulunmaktadır. Bu görsellerde ağırlıklı olarak Kore geleneksel mutfağı yer alsa da Batı mutfağını yansıtan görseller de bulunmaktadır (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 187). Geleneksel Kore yemeklerinden oluşan bir menü görselleri ile yer almaktadır. Yemek masasında yine kaşık ve chopsticks bulunmaktadır (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 188). • Hoşlanmak, iyi fiilleri yemekler üzerinden örneklendirilmiştir. Burada Gimbap yiyen bir kız görseli ve yine yemeklerin olduğu menü görseli verilmiştir (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 189). Sebep sonuç anlamına gelen dilbilgisi yapısı anlatılırken örnek cümle olarak “Acıktım bu yüzden restorana gidiyorum” verilmiştir. Görselde Kore mutfağından bir yemek bulunmaktadır (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 190). • Konuşmacının bir isteğı, özlemi anlatması için kullanılan dilbilgisi yapısı verilirken geleneksel Kore yemeklerinin yer aldığı masada chopsticks ile yemek yiyen bir erkek görseli yer almaktadır (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 191). • Dinleme metni bir lokantada geçmektedir. Görsel olarak Ttokbokki ve Gimbap bulunmaktadır (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 194-195). • Okuma metni de yemekle ilgilidir. Ramen ve Kimchi yemek olarak anlatılmaktadır. Okuma metninin sorularında da seçenekleri çeşitli Kore yemeklerinden oluşmaktadır (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 196-197). • Yazma etkinliğinde Ramen ve Kimchi görselleri ile örnek bir metin verilmiş benzer bir şekilde daha önce deneyimlenen bir Kore yemeğı yazılması istenmiştir (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 199).
12. Ünite	-----

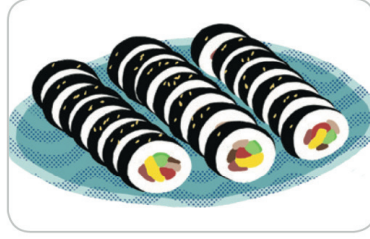
13. Ünite	- Hobiler başlığı altında “Öğle yemeğinde Kore yemekleri yiyelim mi?” cümlesi geleneksel sofranın düzeninde ve yemeklerle birlikte verilmiştir (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 219). - Hobi aktivitesi olarak verilen “yemek yapmak” fiili için çeşitli malzemelerin olduğu bir görsel kullanılmıştır (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 220). - Kişinin eylemi yapma yeteneğinin olduğunu anlattığı dilbilgisi yapısında örnek cümle olarak “Ben Kimbap hazırlayabilirim.” Cümlesi Kimbap görseli ile verilmiştir (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 222). - Dilbilgisini pekiştirmek için yapılan etkinlikte mutfakta Kore yemekleri hazırlayan bir kadın görseli yer almaktadır (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 224). - Dinleme etkinliğinin sorularında seçenek olarak Kore yemekleri yapan bir adam ve Kore yemekleri yiyen dört kişilik bir aile görsel olarak verilmiştir (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 229).
14. Ünite	-----
15. Ünite	-----
16. Ünite	-----
17. Ünite	- Davet kelimesi içerisinde verilen fiillerden birisi de tercih etmektir. “Kore yemeklerini tercih ederim.” cümlesinde hamburger ve görselde ne olduğu tam olarak anlaşılmayan yemekler vardır (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 285). - Bir eylemin zorunluğunu, gerekliliğini anlatan dilbilgisi yapısında verilen diyalogda yeni ev partisi için yemek pişirilmesi gerektiği örnek olarak verilmiştir. Görselde Kore yemeği ve geleneksel sofranın düzeni yer almaktadır (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 288). - Konuşmacının sözlerine ekleme yapmak için kullanılan dilbilgisi yapısı anlatılırken mekan modern tarzda bir kafedir. Kafede bir kadın kahve içerken erkek hamburger yemektedir. Ayrıca örnek olarak verilen etkinlikte “Kore yemeklerini gerçekten çok severim.” cümlesinde görsel olarak birkaç çeşit Kore yemeği bulunmaktadır (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 289).
18. Ünite	-----
19. Ünite	Dinleme etkinliğinde görsel olarak pasta, kurabiye vs. yer almaktadır (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 324).
20. Ünite	-----

Tablo 6: A1 Başlangıç Düzeyi Kitabı ve Örnek Görseller

 (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 54).	 (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 289).	 (Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 324).
---	--	--

(Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 188).

(Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 186).

(Korece Temel 1, (ed. Jeawook Kim), (2020) King Sejon Enstitüsü Yayınları: Seoul, 187).

Ders ve çalışma kitabı olarak ayrılmayan Korece Temel 1 kitabı geleneksel Kore mutfağını, sofrta kültürünü yazma, okuma, dinleme, konuşma becerilerini kullanarak vermiştir. Ayrıca birçok dilbilgisi yapısında ve bazı sıfat ve fiiller anlatılırken Kore yemekleri görsel ya da yemek ismi olarak kullanılmıştır. Kitapta sadece Kore yemekleri değil pizza gibi dünya mutfağından bazı yemekler bulunmaktadır. Bunların kullanım sıklığı Kore yemeklerine göre çok azdır. Yemekler genellikle illüstrasyon görsel olarak verilmiştir.

Sonuç ve Değerlendirme

Teknoloji ve sanayi alanında yaşanan gelişmeler/ilerlemeler dünya düzeninin değişmesine neden olmuştur. Bu değişimin bir sonucu olarak ülkeler arasında görünen sınırlar ortadan kalkmış insanoğlu evinden dışarı çıkmadan dünyayı dolaşma, ülkeleri ve kültürleri bireysel olarak tanıma fırsatı elde etmiştir. Bu fırsatın olumlu şekilde kullanılması için devletler birçok çalışma yapmış ve yapmaya devam etmektedir. Zira her ülke kendisini ve ötekiyi, geçmişteki tecrübelerinden ya da görmek istediği şekilde tanımlamaktadır. Bu durum “öteki” için genellikle kendini açıklamaya fırsat vermeyecek kadar olumsuzluklarla yüklü olabilmektedir. Günümüz dünyasında bu olumsuzluklar artık savaş yerine çeşitli diplomatik ilişkiler aracılığıyla düzeltilmeye çalışılmaktadır. Gastrodiplomasi ve yabancı dil öğretim süreci bugün ülkelerin kendi imajını kendisinin oluşturduğu ve kültürünü tüm dünyaya yaydığı alanlardan birkaçıdır. Bu alanların etkili ve verimli şekilde kullanılması imaj oluşturulmasının yanında ekonomik, ticari vd. birçok alanda ilerlemeleri, iş birliğini kolaylaştırmakta, turizm alanında gelişmeler sağlamaktadır.

Kültürel kodları taşıyan, sembollerle yüklü bir iletişim aracı olan yemeğin yabancı dil öğretim sürecinde kullanılması hem hedef dilin öğretim sürecini kolaylaştırarak etkili hale getirmekte hem de kültür aktarımını sağlamaktadır. Dil öğretimi sadece dil bilgisi yapılarının aktarıldığı bir alan değildir. Aynı zamanda alanında uzman eğitmenler tarafından dilin sahip olduğu kültürel bağlamında aktarıldığı bir süreçtir. Bu süreç ne kadar etkili bir şekilde gerçekleştirirse küresel anlamda elde edilen üstünlük artar, yumuşak gücün etkili bir şekilde kullanılması kolaylaşır.

Bu çalışmada yabancı dil öğretimi kitapları olan Gazi Üniversitesi TÖMER, A1 Temel Düzey ve King Sejong Enstitüsü, Korece 1 kitaplarının kültür aktarım aracı olarak yemekleri nasıl kullandığı incelenmiştir. Korecenin tercih edilmesinde yukarıda açıklandığı gibi Güney Kore’nin siyasi ve sosyal tarihinde geleneksel kültürünü başarılı bir şekilde kullanması etkili olmuştur. Bugün Güney Kore, dünyanın pek çok ülkesine dizileri, filmleri, müzikleri, kozmetik ürünleri, restoranları vd. ile girmiş aynı zamanda her yıl ülkesine binlerce turist çekerek ekonomisini katkıda bulunmaktadır. Kültürünü planlı, sistemli bir şekilde teknolojiden de faylanarak tanıtmayı sürdürmektedir. Ele aldığımız Korece Temel 1 kitabı da bu amaçla yazılan kitaplardan birisidir.

A1 Temel Düzey ve Korece 1 kitabı başlangıç seviyesinde olmalarından dolayı alfabe öğretiminden başlamıştır. Devam eden ünitelerde verilen dil bilgisi yapıları ile öğrencinin bu düzey sonrasında somut ihtiyaçlarını temel düzeyde karşılaması, günlük ifadeleri anlayabilmesi, kendini tanıtabilmesi ve başkalarıyla tanışabilmesi hedeflenmiştir. Ayrıca öğrencilerin, başkalarına temel düzeyde sorular sorması ve kendisine sorulan soruları cevaplaması, yavaş ve anlaşılır biçimde cümle kurması, konuşması beklenmektedir. A1 Temel Düzey ve Korece 1 kitaplarında yemek, görsel olarak ya da yemek ismi olarak dil bilgisi anlatımında, beceri etkinliklerinde kullanılmıştır. Kitaplarda her ne kadar sıklığı az olsa da geleneksel mutfaklarının yanında dünya mutfağına yer verilmiştir.

Korece Temel 1 kitabında çeşitli dil bilgisi yapılarını ve kelimeleri anlamlandırırken “Kore yemeği, yemek” kelimelerini kullanmayı tercih edilmiştir. “Yemek yiyelim mi?, Kore yemeklerini severim.” gibi genel ifadeler kullanılırken “Kimchi’yi yiyemem, çok acı.” gibi cümlelerle geleneksel yemeklerini tanıtır.

mayı sürdürmüştür. Yemek görselleri sadece konu anlatımında kullanılmamış, dinleme metinlerinde cevap olarak da yer vermiştir. Korece Temel 1 kitabında, Kore sofrası düzenini görmek de mümkündür. Yemeklerin sunumunun görsel olarak chopsticks ve kaşık ile birlikte gösterilmesi kültürün tanıtılması ve aktarılmasını kolaylaştırmıştır. Kitapta dünya mutfağından yemekler de bulunmaktadır fakat sıklığı çok azdır. Pizza, kullanılan yemeklerden birisidir. Görsellerin anlaşılır bir biçimde birden fazla yerde kullanılması başlangıç seviyesindeki öğrencilere Kore yemeklerini tanıtılmasını ve sofrası kültürünün aktarılmasını kolaylaştırmıştır. Bu doğrultuda Korece Temel 1 kitabının, King Sejong Enstitüsünün misyonu olan Kore dilini, ruhunu ve kültürünü yansıttığını söylemek mümkündür.

A1 Temel Düzey Türkçe kitabında ise geleneksel Türk yemeklerinin ağırlıklı olarak sadece ismiyle verildiği tespit edilmiştir. Etkinlik olarak yemek yapım aşamalarının görsellerle verildiği birkaç yer bulunmaktadır. Örneğin, puding yapım aşamaları, puding paketi ve hazırlandıktan sonraki hali görsel ve cümle olarak verilirken geleneksel Türk yemeklerinden biri olan menemenin sadece yapım aşamalarında kullanılan sebzelerin ve malzemelerin görseli bulunmaktadır. Bu malzemeler kullanıldıktan sonra nasıl bir şey ortaya çıktığı verilmemiştir. Çeşitli dilbilgisi yapılarını ve gündelik hayattaki ifadeleri vermek için yapılan bir diğer etkinlikte restoranda sipariş verme, yemek seçme vb. uygulamalar yapılmıştır. Görsel olarak menü yer almaktadır. Menüde, geleneksel Türk mutfağındaki birçok yemek görsel olarak verilmemiştir. Bu durumun öğrenim sürecini yavaşlattığını söylemek mümkündür. Başlangıç düzeyindeki öğrenciler hiçbir şey bilmediklerinden hemen her şeyi sorma eğilimindedirler. Bu etkinlik yapılırken de yemeklerin neye benzediği, ne olduğu sorulmaktadır. Bilgisayar ya da akıllı tahta aracılığıyla tek tek yemeklerin ismini yazıp öğrencilere gösterilmesi zaman almaktadır. Konunun işlendiği sırada çeşitli sebeplerden dolayı teknolojinin kullanılmaması öğretim ve kültür aktarım sürecini olumsuz etkilemektedir. Kitapta birçok yerde geçen bu yemekler, ilk kez kullanıldıkları yerde görseli ile birlikte verilmesi gerekmektedir. Korece Temel 1 kitabı verdiği menü etkinliğinde yemekleri görsel olarak kullanıp diğer etkinliklerde pekiştirmişken A1 Temel Düzey Türkçe kitabı kullanmamıştır.

Bir diğeri ise kahvaltılıklar başlığı altında değerlendirilen kaymak, bal vs. görsel kullanılmadan verilirken sosis farklı sayfalarda görsel olarak kullanılmıştır. Bugün hemen hemen herkesin bildiği bir yiyecek olan sosis görseli ile birlikte verilirken geleneksel Türk mutfağının ve kültürünün önemli yiyeceklerinden biri olan kaymak gibi kahvaltılıklar görsel kullanılmadan verilmiştir. A1 Temel Düzey Türkçe kitabında her ne kadar yemek ile ilgili görseller, yemek isimleri bulunsun da geleneksel Türk mutfağının tanıtımının, yemek kültürünün, sofrası düzeninin aktarılmasının başlangıç düzeyindeki öğrenciler için yeterli olmadığı tespit edilmiştir.

Geçmişten günümüze çeşitli sosyo-ekonomik şartlarla şekillenen yemek ve mutfak kültürü ait olduğu toplumun kültürüne dair özgün değerleri kapsamaktadır. Yemeğin hazırlanması, pişirilmesi, saklanması, yaz-kış hazırlığı tüm bu süreçte kullanılan ekipmanlar yemeğin sunumu, sofrası düzeni, tüketimi kendine özgü kültürel yapıyı anlatır. Yemek aynı zamanda gündelik yaşam içerisinde kimliğin şekillenmesinde önemli bir yere sahiptir. Ülkeler arasındaki diplomatik ilişkilerin etkili bir şekilde sürdürülmesinde, kültür aktarımında önemli bir araçtır. Etkili bir dil öğretimi ise kültürel kodları taşıyan yemek gibi unsurları kullanılarak gerçekleştirilmelidir. Dil, kültürün bir parçasıdır ve yabancılara ait olduğu bağlamı ile verilmelidir. Bu doğrultuda Korece Temel 1'in, geleneksel Kore yemeklerinin, sofrası düzeninin yer aldığı bir dil öğretimi kitabı olarak hazırlandığını söylemek mümkündür. Yabancı dil olarak Koreceyi öğrenen bireyler bu kitabı bitirdikten sonra Kore mutfak kültürü ile ilgili temel bir bilgiye sahip olurken benzer bir durumu A1 Temel Düzey Türkçe kitabı için söylemek mümkün değildir.

Türk mutfağı özelinde Türk yemekleri, Orta Asya'dan Anadolu'ya kadar uzun bir tarihsel geçmişe dolayısıyla zengin bir içeriğe sahiptir. Bu içeriklerin Türkçe öğretimi sürecinde bağlamı içerisinde kullanılması Türk kültürünün tanıtılmasını ve aktarılmasını kolaylaştıracaktır. Bu aktarım alanında uzman eğitimciler tarafından ders içerisinde çeşitli materyaller aracılığıyla gerçekleşmesi imaj ve algı yaratmada önemli bir dinamik olarak kabul edilmektedir. Zira ülkeler kendi imajını yaratmak, tanıtmak için çalışmalar yapmazsa diğer ülkelerin onları tanımladığı şekilde anılmaya devam eder. Bu doğrultu da yemek özelinde Türk kültürünün dil öğretim sürecinde etkili bir şekilde kullanılması önemlidir.

KAYNAKÇA

- A1 Temel Düzey Ders Kitabı. (ed. Mustafa Kurt ve Nezir Temur, Nezir), (2022)., Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi, Ankara: Salmat Basım Yayıncılık.
- A1 Temel Düzey Çalışma Kitabı. (ed. Mustafa Kurt ve Nezir Temur, Nezir), (2022)., Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi, Ankara: Salmat Basım Yayıncılık.
- Akalın, Ahmet (2021). “Devletlerin Yumuşak Güç Enstürmanı Olarak Dil”. Alişer Navi ve 21. Yüzyıl Sempozyumu (), 268- 276.
- Aktuna, Seran Dogancay (2005). “Intercultural Communication in English Language Teacher Education”. *ELT Journal*, 59/2, 99-107.
- Aytekin, Tuğçe (2024). “Popüler Bir Kültür Olarak Güney Kore Kültür Endüstrisi “Hallyu”nun Ortaya Çıkışı ve Küresel Yansıması”. *Avrasya Uluslararası Araştırma Dergisi*, 12(38), 62-75.
- Beardsworth, Alan ve Teresa Keil (2011). *Yemek Sosyolojisi: Yemek ve Toplum Çalışmasına Bir Davet*. Çev. Abdülbaki Dede. Ankara: Phoenix Yayınevi.
- Cunha, Sandra. (2018). “Gastronomic Tourism a Differential Factor”. *Millenium*, (5), 93-98.
- Durmuş, Mustafa (2013). *Yabancılar Türkçe Öğretimi*. Ankara: Grafik Yayınevi.
- Dong Woo, Cho (2019). “Güney Kore’nin Değişen Dış Politikası ve Güney Kore-AB STA’sına Liberal Hükümetlerarasıcı Bir Bakış”. *The Turkish Yearbook of International Relations*, Volume 50, 37-60.
- Engin, M. Büşra (2007). “Gelişmiş ve Yükselen Piyasalarda 1990 Sonrası Görülen Finansal Krizler ve Dünya Ekonomisi Üzerindeki Etkileri”. *Sosyal Bilimler Dergisi* (2), 35-60.
- Erdem, İlhan (2020). “Subliminal bir Güç Göstergesi: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Ders Kitapları”. *Söylem*, 5(1), 252-277.
- Fischler, Claude (1988). “Food, Self and Identity.” *Social Science Information* 27:275-293.
- Kalın, İbrahim (2012). *Türk Dış Politikası Ve Kamu Diplomasisi*. Kamu Diplomasisi, 44-56.
- Karaduman, Ayşe Utanır (2023). “Sosyolojik Bir Olgu Olarak Yemek ve Toplumsal Anlamı, Asia Minor Studies”. Cilt:11, Sayı:1, Sayfa 107-115.
- Karaosmanoğlu, Defne (2020). *Yemek, Küreselleşme, Yerelleşme ve Kimlik*. Ed. Erhan Akarçay, *Yemek Sosyolojisi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Korece Temel 1, (ed. 김재욱 (Jeawook Kim)), (2020), King Sejon Enstitüsü Yayınları, Seoul.
- Memiş, Muhammet Reşit (2016). “Yabancı Dil Öğretiminde Eğitim Ortamı ve Kültür Aktarımı”. *Turkish Studies*. 11/9, 605-616.
- Nye, Joseph (2017). “Yumuşak Güç”. Çev. R. İnan Aydın. Ankara: BB101 Yayınları.
- Örnek, Saim (2023). “Unutmak Mümkün? Niğdeli Selanik Muhacirlerine Yemek, Bellek ve Kimlik. Milli Folklor”. Yıl: 35, Cilt: 18, Sayı 140. Sayfa 155-167.
- Rockower, Paul S. (2012). “Recipes for Gastrodiplomacy”. *Place Branding and Public Diplomacy* 8 (3): 235-46.
- Sağır, Adem ve Erek Ülgen, Şehlanur (2022). “Bir Yemek Sosyolojisi Örneği Olarak Melez Mutfaklar: Sakarya’da Göçmenlik Deneyimleri (Çerkez Mutfığı Örneği)”. *Sosyolojik Bağlam*, 3(2), 123-139.
- Soner, Fikret (2022). “Gastrodiplomasi: Gastronomiye Diplomasi Penceresinden Bakış. *Anatolia*”. *Turizm ve Araştırmaları Dergisi*, Cilt:33, Sayı:2, 97-101.
- Tezcan, Mahmut (2000). *Türk Yemek Antropolijisi*. Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Tomalin, Barry ve Susan Stempleski (1993). *Cultural Awareness*. Oxford University Press, Oxford.
- Türker, Nuray (2018). “Gastrodiplomasi Türk Mutfağının Tanıtımında Bir Araç Olabilir Mi?”. *Güncel Turizm Araştırmaları Dergisi*, 2:1, 14-29.
- Ülker, Nilüfer, (2007). *Hitit Ders Kitapları Örneğinde Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kültür Aktarımı Sürecine Çözümleyici ve Değerlendirici Bir Bakış*. Yayınlanmamış Yüksek Li-

sans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yaşar, Enes (2023). Yabancı Dil Öğretiminde Kültür Aktarımı. Ed. Engin Meydan. 21. Yüzyılda Disiplinler ve Eğitim. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Yıldırım, Emre (2019). “Yemek, Ulusal Kimlik ve Milliyetçilik İlişkisi Üzerine: “Çiya” Markası ve “Turavality” Programı Örnekleri Üzerinden Bir Yaklaşım Denemesi”. Ekonomi, Politika&Finans Araştırmaları Dergisi, 4(2): 188-203.

İnternet Kaynakları:

URL 1: “TÖMER Ankara Üniversitesi”, <https://tomer.ankara.edu.tr/avrupa-dil-portfolyosu/> (Erişim Tarihi: 18.05.2025)

URL 2: “European Language Portfolio”. <https://www.coe.int/en/web/portfolio/the-common-european-framework-of-reference-for-languages-learning-teaching-assessment-cefr-> (Erişim Tarihi: 17.05.2025)

URL 3: “Korean Ministry of Culture, Sports and Tourism”. <https://www.mcst.go.kr/english/about/history.jsp?pTab=05> (Erişim Tarihi: 17.05.2025)